

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou v právní věci žalobkyně: **Ing. D. D.**, zast. Mgr. Hanou Dejmkovou, advokátkou se sídlem Masarykova 413/34, 602 00 Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 8. 2013, č. j. MPSV-UM/3868/13/9S-JMK, sp. zn. SZ/561/2013/9S-JMK,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 14. 8. 2013, č. j. MPSV-UM/3868/13/9S-JMK, sp. zn. SZ/561/2013/9S-JMK a rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Brně ze dne 12. 2. 2013, č. j. MPSV-UP/163443/13/AIS-ZDP, sp. zn. SZ/612615/2012/AIS-ZDP, **se z r u š u j í** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je p o v i n e n** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 4.719 Kč, a to k rukám právní zástupkyně Mgr. Hany Dejmkové, advokátky se sídlem Masarykova 413/34, 602 00 Brno, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 14. 8. 2013, č. j. MPSV-UM/3868/13/9S-JMK, sp. zn. SZ/561/2013/9S-JMK, bylo odvolání žalobkyně směřující proti rozhodnutí úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Brně ze dne 12. 2. 2013, č. j. MPSV-UP/1963443/13/AIS-ZDP zamítnuto a uvedené rozhodnutí bylo potvrzeno.

Rozhodnutím Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Brně (dále jen „Úřad práce“) ze dne 12. 2. 2013, č. j. MPSV-UP/163443/13/AIS-ZDP, sp. zn. SZ/612615/2012/AIS-ZDP nebyl žalobkyni přiznán příspěvek na mobilitu dle ust. § 6, § 8 a § 14 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, neboť z posudkového zhodnocení byt' byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, nebyla prokázána neschopnost zvládat základní životné potřeby v oblasti mobility či orientace.

Dne 29. 10. 2013 podala žalobkyně prostřednictvím právní zástupkyně žalobu, v níž vyslovila nespokojenost s posouzením zdravotního stavu a hodnocením úkonů základní životní potřeby v oblasti mobility a orientace. Uvedla, že postupem žalovaného i úřadu práce byla zkrácena na jejích procesních právech, rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů rozhodnutí. Pochybení spatřovala v porušení ustanovení § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), neboť na základě jí podané opravy a doplnění žádosti o příspěvek na mobilitu, vyjádření k podkladům rozhodnutí a návrhu na doplnění dokazování ze dne 7. 1. 2013 požádal úřad práce přípisem ze dne 11. 1. 2013 LPS OSSZ Brno-venkov o nové posouzení jejího zdravotního stavu pro účely řízení o příspěvku na mobilitu. Dne 11. 2. 2013 byl úřadu práce doručen požadovaný posudek ze dne 5. 2. 2013, č. j. LPS/2013/591-BO-CSSZ, následující den, tj. 12. 2. 2013 bylo vydáno rozhodnutí ve věci samé, jímž jí nebyl přiznán příspěvek na mobilitu. O existenci posudku LPS OSSZ Brno-venkov ze dne 5. 2. 2013 se dozvěděla až doručením rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 12. 2. 2013 a to dne 15. 2. 2013. Možnost seznámit se s citovaným posudkem jí byla dána až dne 20. 2. 2013, tj. během lhůty pro podání odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 12. 2. 2013. Na rozdíl od žalovaného se domnívá, že procesní pochybení správního orgánu I. stupně spočívající v odnětí práva seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a práva vyjádřit se k těmto podkladům ve smyslu ust. § 36 odst. 3 správního řádu představuje natolik závažné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, že zakládá nezákonnost rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 12. 2. 2013.

Dále namítla i nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů rozhodnutí, neboť žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí rekapituluje dosavadní průběh řízení, cituje obsah a závěry posudků PK MPSV ČR o jejím zdravotním stavu ze dne 24. 5. a 24. 7. 2013, aniž by tyto posudky hodnotil z hlediska jejich úplnosti a přesvědčivosti, a závěrem pouze formálně konstatuje nesplnění zákonných podmínek pro přiznání příspěvku na mobilitu. Z odůvodnění rozhodnutí se však nelze dovědět, jakými úvahami se žalovaný řídil při hodnocení podkladů pro vydání rozhodnutí a při výkladu jím aplikovaných právních předpisů, ani jak se žalovaný vypořádal s jejími návrhy (s výjimkou návrhu na odstranění tvrdosti), s jejími námitkami (s výjimkou námítky o porušení § 36 odst. 3 správního řádu v řízení před správním orgánem

I. stupně) a s jejími vyjádřeními k podkladům pro vydání rozhodnutí, které byly obsaženy v jejím odvolání ze dne 1. 3. 2013 a v jejich podáních ze dne 5. 6., 5. 7. a 2. 8. 2013.

Uvedla, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí nevypořádal zejména s její námitkou uplatněnou v odvolání ze dne 1. 3. 2013, že spis správního orgánu I. stupně neobsahoval ke dni 2. 1. 2013 ani ke dni 20. 2. 2013 soupis všech jeho součástí, včetně příloh, s určením data, kdy byly do spisu vloženy. Na chybějící spisový přehled upozornila už během řízení před orgánem I. stupně v podání ze dne 7. 1. 2013, námitka však nebyla zodpovězena.

S další námitkou, že její zdravotní stav pro účely řízení o příspěvku na mobilitu nemohl být posuzován ke dni 1. 10. 2012, jelikož rozhodnutím Magistrátu města Brna ze dne 10. 2. 2011, č. j. MMB/0051087/2011 jí byly na základě posudku LPS MSSZ v Brně, jehož platnost byla stanovena do dne 1. 12. 2012, přiznány mimořádné výhody II. stupně ode dne 15. 12. 2010 do dne 1. 12. 2012. Z tohoto důvodu byla až do dne 1. 12. 2012 držitelkou průkazu osoby se zvlášť těžkým zdravotním postižením – průkazu ZTP, a nebylo tudíž možné, aby v téže věci – posouzení jejího zdravotního stavu ke dni 1. 10. 2012 – existovaly vedle sebe dva zcela protichůdné lékařské posudky. Tuto skutečnost sdělila v podání ze dne 7. 1. 2013, rovněž i v odvolacím řízení. Nechal-li žalovaný pro účely řízení o příspěvku na mobilitu vypracovat PK MPSV ČR posudky o jejím zdravotním stavu ke dni 1. 10. 2012 a z posudků ze dne 24. 5. a 24. 7. 2013 při svém rozhodování následně vycházel, postupoval v rozporu s ust. § 38 odst. 8 zákona č. 329/2011 Sb.

Žalovaný se dále nevypořádal i s její námitkou vůči posudku LPS OSSZ Brno-venkov o jejím zdravotním stavu ze dne 5. 2. 2013 uplatněnou v odvolání ze dne 1. 3. 2013 a s námitkou vůči posudku PK MPSV ze dne 24. 5. 2013 uplatněnou v podání ze dne 5. 6. 2013 spočívající v tom, že se LPS OSSZ Brno-venkov ani PK MPSV při posouzení jejího zdravotního stavu ke dni 1. 10. 2012 nevyjádřil k tomu, zda došlo ke zlepšení jejího zdravotního stavu oproti předchozím posouzením LPS MSSZ a o jaké zlepšení se mělo jednat.

Žalovaný se dále nevypořádal i s jejím návrhem na doplnění dokazování provedením sociálního šetření v místě jejího trvalého pobytu za účasti lékaře PK MPSV a vypracováním nového posudku na základě takto provedeného sociálního šetření, učiněným v rámci řízení před žalovaným v podání ze dne 5. 6. 2013 a ve vyjádření k podkladům rozhodnutí návrhu na doplnění dokazování a žádosti o odstranění tvrdosti ze dne 2. 8. 2013. Obdobný návrh na doplnění dokazování provedením sociálního šetření v místě jejího trvalého pobytu podala už v rámci řízení před správním orgánem I. stupně v podání ze dne 7. 1. 2013. K návrhu na doplnění dokazování v uvedeném směru se posudková komise vyjádřila nedostatečně, toliko sdělila, že „PK MPSV neshledala odůvodnění v provedení dalšího sociálního šetření s účastí lékařů PK MPSV v bytě posuzované.“ K návrhu na doplnění dokazování učiněnému v podání ze dne 2. 8. 2013 se žalovaný vyjádřil pouze částečně, kdy ohledně provedení sociálního šetření v místě jejího trvalého pobytu za účasti lékaře PK MPSV konstatoval, že „k tomuto požadavku se PK MPSV vyjádřila ve svém posudku ze dne 24. 7. 2013“, a k návrhu na vypracování nového posudku PK MPSV na základě provedeného sociálního šetření se žalovaný nevyjádřil vůbec. Neprovedl-li žalovaný navržené důkazy a zároveň se v odůvodnění svého rozhodnutí s jejich neprovedením dostatečně argumentačně nevypořádal, porušil ust. § 68 odst. 3 správního řádu.

Nezodpovězená zůstala i námitka neúplně a nesprávně zjištěného skutkového stavu vnesená v odvolání ze dne 1. 3. 2013 a následně v podáních ze dne 5. 6. a 2. 8. 2013. PK MPSV měla podle ust. § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách vycházet z jejího zdravotního stavu doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění jejích potřeb, popř. z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.

Nezodpovězená zůstala i další námitka, že PK MPSV ve svých posudcích ze dne 24. 5. a 24. 7. 2013 vycházela z neúplně zjištěného skutkového stavu, kdy se dostatečně argumentačně nevypořádala se všemi zdravotními potížemi, které uvedla v odvolání ze dne 1. 3. 2013, na jednání PK MPSV dne 24. 5. 2013 a v podáních ze dne 5. 6. a 2. 8. 2013 a nedostatečně zjistila její potřeby z hlediska zvládání základní životní potřeby mobility.

Z výše uvedených důvodů navrhla proto zrušení rozhodnutí obou správních orgánů a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný v písemném vyjádření ze dne 15. 11. 2013 navrhl zamítnutí žaloby. Obsah odůvodnění opřel o zjištění učiněné LPS ze dne 7. 12. 2012, 5. 2. 2013 a posudky PK MPSV ČR v Brně ze dne 24. 5. a 24. 7. 2013. Žalobkyně byla přítomna jednání PK MPSV v Brně dne 24. 5. 2013. Při vypracování posudků bylo přihlédnuto ke spisové dokumentaci Ministerstva práce a sociálních věcí, spisové dokumentaci Úřadu práce ČR – krajská pobočka v Brně, včetně doložených nálezů, které jsou uvedeny v obsahu posudků. Po prostudování listinných materiálů konstatovala posudková komise, že s ohledem na charakter zdravotního postižení, zdravotní stav nedosahuje stupně těžkých nebo úplných poruch, které by bránily schopnosti zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace bez každodenní pomoci jiné fyzické osoby. Dále uvedla, že vzhledem k přítomnosti posuzované u jednání byl zdravotní stav dostatečně objektivizován, proto nebyly shledány důvody v provedení dalšího sociálního šetření s účastí lékařů PK MPSV v bytě posuzované.

V oblasti mobility je schopna samostatné chůze s pomocí opěrné hole. Dosah vzdálenosti při chůzi je limitován bolestmi, těžké poruchy funkce nosného a pohybového aparátu ve smyslu těžkých paretických postižení, těžkého omezení funkce kloubů nebo páteře, nejsou prokázány. Lehčí omezení hybnosti nosných kloubů a páteře není objektivním podkladem k nezvládnutí základní životní potřeby mobility. Stav mobility je z posudkového hlediska hodnocen s pomocí facilitátorů, tj. opěrných pomůcek, holí, chodítka, opory o zábradlí, opory o nábytek, apod. Nebyla u ní zjištěna těžká duševní nebo smyslová porucha, která by omezovala orientaci. Je plně orientovaná, bez závažné poruchy zraku a sluchu.

Žalovaný uznal, že v rámci správního řízení u správního orgánu I. stupně bylo zjištěno pochybení ve vztahu k § 36 odst. 3 správního řádu, v rámci odvolacího řízení však byla posuzovaná seznámena s podklady pro vydání rozhodnutí nahlédnutím do spisové dokumentace dne 20. 2. 2013 na úřadu práce a dále dne 4. 6. 2013 na MPSV. Možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí v průběhu odvolacího řízení využila. I přes výše uvedené pochybení úřadu práce byla její věc posouzena v souladu s platnou a účinnou právní úpravou.

Žalovaný dále vyslovil názor, že žaloba byla podána opožděně.

V replice ze dne 5. 12. 2013, podané žalobkyní k vyjádření žalovaného nadále setrvala na žalobě v celém rozsahu a k vyjádření žalovaného podotkla, že žalovaný v obsahu vyjádření doslova převzal text svého rozhodnutí ze dne 14. 8. 2013, a to včetně věcných chyb. Ve vyjádření neuvedl jedinou věcnou námitku ani jediný relevantní důvod pro jím navrhované zamítnutí žaloby.

Pokud se týká opožděnosti žaloby, tato námitka není opodstatněná, neboť rozhodnutí žalovaného bylo žalobkyni doručeno dne 27. 8. 2013. Dvuměsíční lhůta k podání žaloby by uplynula dne 27. 10. 2013, ale jelikož se jednalo o neděli, v souladu s ust. § 40 odst. 3 věty první s.ř.s. došlo k posunu posledního dne lhůty na nejbližší následující pracovní den, kterým však nebylo pondělí dne 28. 10. 2013, neboť tento den je státním svátkem, nýbrž úterý dne 29. 10. 2013. Byla-li žaloba podána dne 29. 10. 2013, byla podána včas.

Z připojeného správního spisu soud zjistil, že žádost o příspěvek na mobilitu podala žalobkyně dne 3. 10. 2012 u Úřadu práce ČR – krajská pobočka v Brně. Sociální šetření pro účely příspěvku na mobilitu bylo provedeno dne 23. 10. 2013, následně, dne 7. 12. 2012 byl vypracován posudek o zdravotním stavu – posouzení pro účely příspěvku na mobilitu LPS OSSZ Brno-venkov. Na základě dostupné zdravotní dokumentace i s přihlédnutím k sociálnímu šetření ze dne 23. 10. 2012 bylo provedeno skutkové zjištění, sice, že nejde o osobu, která není schopna zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace ve smyslu ust. § 6 odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb., v platném znění. Nejedná se o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 3 písm. c) zákona č. 108/2006 Sb., v platném znění, který vede k neschopnosti zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace.

Výzvou ze dne 17. 12. 2012 byla žalobkyně informována o shromážděných podkladech pro vydání rozhodnutí, zároveň byla poučena podle § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům i ke způsobu jejich zjištění, popř. navrhnout jejich doplnění, a to v termínu do 8 dnů ode dne doručení této výzvy. Dne 2. 1. 2013 byl sepsán protokol s právní zástupkyní posuzované (plná moc ze dne 1. 1. 2013) s tím, že účastník řízení se k předmětné věci vyjádří do dne 8. 1. 2013. Podáním ze dne 7. 1. 2013 doručené správnímu orgánu I. stupně dne 10. 1. 2013 podala žalobkyně návrh na „opravu a doplnění žádosti o příspěvek na mobilitu, vyjádření k podkladům rozhodnutí a návrh na doplnění dokazování“.

Rozhodnutím Úřadu práce ze dne 15. 3. 2012, č. j. MPSV-UP/657609/12/AIS-ZDP, sp. zn. SZ/274734/2012/AIS-ZDP nebyl ji přiznán příspěvek na mobilitu ve výši 400 Kč ode dne 1. 2. 2012 do dne 30. 11. 2012. Rozhodnutím Magistrátu města Brna ze dne 10. 2. 2011, č. j. MMB/0051087/2011 byly žalobkyni přiznány mimořádné výhody II. stupně od 15. 12. 2010 do 1. 12. 2012, neboť LPS MSSZ v Brně uznala jmenovanou ode dne 15. 12. 2010 občankou těžce zdravotně postiženou. Platnost lékařského posudku byla stanovena do dne 1. 12. 2012.

Vzhledem k tomu, že žalobkyně doručila dne 10. 1. 2013 prostřednictvím poštovní zásilky úřadu práce nové lékařské zprávy odborných lékařů a jejich stanovisko k dané věci, správní orgán I. stupně dne 11. 1. 2013 požádal OSSZ Brno-venkov o nové vyjádření ve věci posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Doplnující posudek LPS OSSZ Brno-venkov byl vypracován dne 5. 2. 2013 mimo původní zdravotní dokumentaci ošetřující lékařky MUDr. Lenky Kalinové i dalších odborných nálezů byly vyhodnoceny i nově doložené nálezy (ambul. neurochir. MUDr. Jančálek ze dne 22. 8. 2012, ambul. nálezy revmacentra Brno

primář MUDr. Moster, CSc. Ze dne 29. 11. 2012, 21. 12. 2009, 2. 5. 2008 a neurofyziologická laboratoř MUDr. Jana Straková ze dne 5. 4. 2012). Bylo konstatováno, že se jedná o polyartrózu – oboustrannou artrózu kyčelních a kolenních kloubů III. stupně po TEP kyčle vpravo 13. 7. 2011 s tím, že na dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu se dále podílí chronický vertebrogenní algický syndrom – cervikobrachiální syndrom při osteochondrose, lumboischialigický syndrom s propagací do PR hýždě a celé PDK, spondylolistéza a stenóza spin. se st.p. operaci L4/5 dne 18. 2. 2011, s chronickou radikulopatií L4/5 i S1 vpravo dle EMG impingement sy ram.kloubů, revmatoidní artritida st. II cl. B., hypertenzní choroba, perif. vestibul. sy s vertigem, pravostr. hypacus, hypothyreosa na substituční léčbě, st. p. operaci katarakty oboustr. Posuzovaná je schopna stoje a chůze bez pomoci kompenzačních pomůcek. Rozsah jednostěnných kloubů ve flexi a extenzi z medicínského hlediska umožňuje zvládání chůze po rovině i po schodech ev. s pomocí facilitátorů. Je orientována místem, časem, osobou, intelektově přiměřených duševních schopností odpovídajících věku, není dokumentována závažná porucha smyslových funkcí, která by bránila poznávání a rozeznávání zrakem a sluchem. Posudkový závěr byl shodný s posudkovým závěrem LPS OSSZ Brno-venkov ze dne 7. 12. 2012.

Následně poté vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí dne 12. 2. 2013, č. j. MPSV-UP/163443/13/AIS-ZDP, sp. zn. SZ/612615/2012/AIS-ZDP, jímž nebyl žalobkyni přiznán příspěvek na mobilitu.

Dne 20. 2. 2013 nahlédla žalobkyně do spisu a pořídila si potřebné fotokopie. Byla poučena o svých právech a povinnostech vyplývajících z § 36 odst. 1, 2 a 3 a § 52 správního řádu. Dne 6. 3. 2013 podala odvolání, v rámci odvolacího řízení byl vypracován posudek PK MPSV ČR v Brně ze dne 24. 5. 2013, kdy za účasti odborné lékařky neuroložky byl zhodnocen zdravotní stav posuzované, v souvislosti s ním i schopnost zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility a orientace. Žalobkyně byla jednání přítomna. Posudková komise vycházela z podkladové a zdravotní dokumentace uvedené v posudku, který byl účastníkům doručen, dále z doložených lékařských nálezů, sice neurologického vyšetření MUDr. J. Hemzy, Ph.D. ze dne 15. 5. 2013, ortopedického vyšetření MUDr. René Mostera, CSc. ze dne 22. 4. 2013 a sociálního šetření ze dne 23. 10. 2012. Po komplexním posudkovém zhodnocení bylo konstatováno, že u jmenované nebyla zjištěna těžká duševní nebo smyslová porucha, která by omezovala orientaci. Je plně orientovaná, bez závažné poruchy zraku a sluchu. V oblasti mobility je schopna samostatného pohybu s pomocí opěrné hole. Dosah vzdálenosti při chůzi je limitován bolestmi, těžké poruchy funkce nosného a pohybového aparátu ve smyslu těžkých paretických postižení, těžkého omezení funkce kloubů nebo páteře nebyly prokázány. Lehčí omezení hybnosti nosných kloubů a páteře není objektivním podkladem k nezvládnutí základních životní potřeby mobility. Stav mobility je z posudkového hlediska hodnocen s pomocí facilitátorů tj. opěrných pomůcek holí, chodítka, opory o zábradlí, opory o nábytek, apod. Posudkový závěr zněl, že k datu vydání napadeného rozhodnutí nešlo o osobu, která není ve smyslu § 6 odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb. schopna zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace.

Následně žalobkyně byla výzvou ze dne 28. 5. 2013 vyzvána o právu vyjádřit se k podkladům rozhodnutí dle § 36 odst. 3 správního řádu, za tím účelem jí byla uložena lhůta pěti pracovních dnů od doručení tohoto vyrozumění. Této možnosti posuzovaná využila, dne 4. 6. 2013 s ní byl sepsán protokol o ústním jednání s tím, že v dané lhůtě se k věci písemně

vyjádří. Dne 10. 6. 2013 podala žalobkyně písemné vyjádření k podkladům rozhodnutí a návrh na doplnění dokazování.

Dne 24. 7. 2013 byl vypracován PK MPSV ČR v Brně doplňující posudek bez účasti posuzované s tím, že po prostudování podkladové dokumentace, která byla dostatečná, jsou dány důvody k přijetí posudkového závěru bez projednání v nepřítomnosti jmenované. Byly posudkově vyhodnoceny nově doložené výsledky odborných vyšetření, sice, neurologické vyšetření MUDr. Jana Hemzy, Ph.D. et Ph.D. ze dne 15. 5. 2013, neurochirurgické vyšetření MUDr. Tomáše Zemana, Ph.D. ze dne 27. 6. 2013. Učiněný posudkový závěr vycházel ze zjištěného zdravotního stavu, o němž nebyly důvodné pochybnosti. Mezi doloženými lékařskými nálezy nejsou rozpory, které by se dotýkaly skutečností významných pro posudkový závěr. Nově doložené nálezy neměly vliv na změnu posudkového závěru, nález ze dne 15. 5. 2013 měla posudková komise k dispozici při jednání komise. Přípisem ze dne 24. 7. 2013 byla opětovně žalobkyně poučena dle § 36 odst. 3 správního řádu, za tímto účelem jí byla uložena lhůta pěti pracovních dnů od doručení tohoto vyrozumění.

Žalovaný ve věci rozhodl dne 14. 8. 2013, č. j. MPSV-UM/3868/13/9S-JMK, sp. zn. SZ/561/2013/9S-JMK, citované rozhodnutí je předmětem přezkumného soudního řízení.

Dne 6. 8. 2013 žalobkyně podala písemné vyjádření k podkladům rozhodnutí, návrh na doplnění dokazování a žádost o odstranění tvrdosti a její předložení Ministru práce a sociálních věcí k rozhodnutí.

Žalovaný vydal rozhodnutí dne 14. 8. 2013, č. j. MPSV-UM/3868/13/9S-JMK, sp. zn. SZ/561/2013/9S-JMK, které je předmětem přezkumného soudního řízení.

Právní názor Krajského soudu v Brně:

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobami oprávněnými (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).

Žaloba je důvodná.

Podmínky nároku na příspěvek na mobilitu stanoví § 6 odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, dle kterého nárok na příspěvek má osoba starší 1 roku, která není schopna zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace, opakovaně se v kalendářním měsíci dopravuje nebo je dopravována a nejsou jí poskytovány pobytové sociální služby podle zákona o sociálních službách v domově pro osoby se zdravotním postižením, v domově pro seniory, v domově se zvláštním režimem nebo ve zdravotnickém zařízení ústavní péče.

Podle § 8 odst. 1 citovaného zákona schopnost osoby zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace se pro nárok na příspěvek na mobilitu posuzuje podle zákona o sociálních službách stejným způsobem jako pro účely příspěvku na péči.

Zákonem č. 366/2011 Sb. účinného ode dne 1. 1. 2012 se měnil i zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ve znění pozdějších předpisů. V části druhé, článku III v § 3 písm. c) se stanoví, že dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem je zdravotní stav, který podle poznatků lékařské vědy trvá nebo má trvat déle než jeden rok a který omezuje funkční schopnost nutné pro zvládání základních životních potřeb.

Podle § 9 odst. 1 citovaného zákona při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby:

- a) mobilita,
- b) orientace
- c) komunikace,
- d) stravování,
- e) oblékání a obouvání,
- f) tělesná hygiena,
- g) výkon fyziologické potřeby,
- h) péče o zdraví,
- i) osobní aktivity,
- j) péče o domácnost.

Podle § 8 odst. 6 citovaného zákona bližší vymezení schopnosti zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí právní předpis.

Při hodnocení napadeného rozhodnutí žalovaného, jakož i procesu, který mu předcházela, dospěl soud k závěru, že žalovaný rozhodoval na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Závěry, které žalovaný učinil na základě použitých podkladů, jsou ne zcela dostatečně odůvodněné, takže zjištění zdravotního stavu a jeho funkčních důsledků i postup ze strany správních orgánů v předmětné věci vyvolává pochybnosti o objektivním posouzení věci, navíc v řízení byly zjištěny vady, které způsobují nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodu rozhodnutí i podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí.

Předně správní orgán I. stupně porušil ust. § 36 odst. 3 správního řádu, podle něhož: „*nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníku před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje a účastníka, který se práva vyjádření k podkladům rozhodnutí vzdal*“. Z citovaného ustanovení správního řádu vyplývá povinnost správního orgánu dát účastníkům řízení možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, a to před vydáním rozhodnutí ve věci v okamžiku, kdy bylo ukončeno dokazování. Jedná se o jednu ze základních zásad správního

řízení, základní procesní právo vyplývající obecně z Listiny základních práv a svobod, která obecně zakotvuje v článku 38 odst. 2 právo na spravedlivý proces. Ve smyslu citovaného ustanovení správního řádu je správní orgán povinen vyzvat účastníky řízení, aby se vyjádřili k podkladům rozhodnutí.

V projednávané věci bylo prokázáno, že poté, co byl vypracován posudek o zdravotním stavu – posouzení pro účely příspěvku na mobilitu dne 5. 2. 2013, nedostalo se žalobkyni informace o tom, že správní orgán ukončil obstarávání podkladů rozhodnutí, a že je možné se k těmto vyjádřit. Žalobkyně nemohla tak předvídat, že již před zahájením řízení byly obstarány veškeré podklady pro vydání rozhodnutí a jediným úkonem, který správní orgán v řízení učiní, po jeho zahájení, bude vydání prvoinstančního správního rozhodnutí. Jmenované se tudíž nedostala informace o tom, že bylo ze strany správního orgánu ukončeno obstarávání podkladů rozhodnutí, a proto jí bylo zabráněno v tom, aby se mohla před vydáním rozhodnutí vyjádřit k těmto podkladům. Zjištěný procesní nedostatek nemohl být zhojen, jak mylně uvádí žalovaný v písemném vyjádření ze dne 15. 11. 2013 tím, že žalobkyně měla možnost se s podklady pro vydání rozhodnutí seznámit nahlédnutím do spisové dokumentace dne 20. 2. 2013 a dne 4. 6. 2013, neboť takto se jednalo o možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí až v průběhu odvolacího řízení nikoliv před vydáním rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

V této souvislosti soud uvádí, že žalobkyně si nemohla učinit samostatný relevantní úsudek o tom, kdy je shromažďování podkladů pro rozhodnutí před vydáním rozhodnutí správního orgánu I. stupně ukončeno. Pochybení nemohl napravit odvolací správní orgán, neboť takovým postupem vstoupil do pozice správního orgánu I. stupně, což je nepřípustné. Žalobkyně tak byla závažným způsobem zkrácena na svých právech, došlo k porušení zákona.

Za důvodný, mající vliv na nepřezkoumatelnost a tím i nezákonnost rozhodnutí, byla skutečnost, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí nelze zjistit, jakými úvahami se žalovaný řídil při hodnocení podkladů pro vydání svého rozhodnutí a při výkladu jím aplikovaných právních předpisů, ani jakým způsobem se vypořádal s návrhy žalobkyně, vyjma návrhu na odstranění tvrdosti zákona a vyjma porušení ust. § 36 odst. 3 správního řádu v řízení před správním orgánem I. stupně. Žalobkyně se podrobně vyjádřila k podkladům pro vydání rozhodnutí v odvolání ze dne 1. 3. 2013, následně v podání ze dne 5. 6., 5. 7. a 2. 8. 2013.

K tomu soud dále poznamenává:

Ustanovení § 68 a § 69 správního řádu blíže specifikují náležitosti rozhodnutí. Podle § 68 odst. 1 se rozhodnutí správního orgánu člení na tři základní části, a to na výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků. Odůvodnění obsahuje důvody výroku (argumenty, na kterých je rozhodnutí postaveno), podklady pro jeho vydání a další náležitosti podle odstavce 3, v poučení se uvádějí údaje podle odstavce 5. Z hlediska přesvědčivosti rozhodnutí má zásadní význam odůvodnění rozhodnutí. Je třeba si uvědomit, že závazná pro účastníky řízení, správní orgány, jsou všechna rozhodnutí, tedy i ta nepřesvědčivá, nesprávná či nezákonná. Správná argumentace a odůvodnění konkrétního výroku má však význam i z hlediska přezkoumání rozhodnutí, kdy musí mít nadřízený správní orgán možnost dohledat, na základě jakých skutečností bylo rozhodnuto tak, jak stanoví výrok rozhodnutí. Navíc musí být zmíněny úvahy, kterými se správní orgán řídil při hodnocení podkladů, jakou jim přikládal váhu z hlediska jejich důvěryhodnosti, proč vycházel právě z určitých podkladů a z jiných

nikoliv, apod., a musí být popsáno, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami a jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Tak tomu v dané věci však nebylo. S ohledem na výše uvedené nepostačí např. pouhý soupis podkladů, ale nezbytné je rovněž uvedení toho, jakým způsobem byly zhodnoceny, jaký jim přikládán význam a proč. I když správní orgán není povinen provést všechny důkazy navržené účastníkem řízení, musí následně v odůvodnění svého rozhodnutí uvést, které důkazy provedl, které nikoliv a proč. Jak např. vyplývá z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Afs 153/2006, www.nssoud.cz „*právu účastníka řízení navrhnout provedení konkrétního důkazu odpovídá povinnost orgánu veřejné moci tento důkaz provést, anebo náležitě odůvodnit, z jakého důvodu jeho provedení není nutné. Neučiní-li tak, zatíží svoje rozhodnutí vadou.*“

K odůvodnění rozhodnutí je navíc možné doplnit, že je obecně vyžadováno, aby bylo rozhodnutí dostatečně jasné, určité a srozumitelné. Pokud by tomu tak nebylo, mohlo by být podle § 76 odst. 1 s.ř.s. takové rozhodnutí zrušeno pro nepřezkoumatelnost spočívající v jeho nesrozumitelnosti, nedostatku důvodů rozhodnutí nebo proto, že je skutkový stav v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé a zásadní doplnění. Funkcí odůvodnění správního rozhodnutí je zejména doložit správnost a nepochybně i zákonnost postupu správního orgánu, jakož i vydaného rozhodnutí, jehož jedna z nejdůležitějších vlastností je přesvědčivost. Náležité odůvodnění správního rozhodnutí má však vedle výše naznačené funkce i další rozměr, neboť podporuje smysluplný výkon práva na podání opravného prostředku. Rozhodnutí NSS sp. zn. 8 As 60/2009, www.nssoud.cz, k náležitostem odůvodnění dále dodává: „*úprava náležitostí odůvodnění správního rozhodnutí v § 68 odst. 3 s.ř.s. ovšem nepředstavuje opomenutelnou kategorii. Zajišťuje totiž, aby byl adresát veřejné moci odpovídajícím způsobem seznámen se skutkovými a právními závěry správního orgánu v jeho věci*“. Dále soud cituje z rozhodnutí NSS sp. zn. 4 As 58/2005, www.nssoud.cz, z něhož vyplývá: „*z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů*“.

Soud se ztotožnil s námitkou žalobkyně uplatněnou v odvolání ze dne 1. 3. 2013, že spis správního orgánu I. stupně neobsahoval ke dni 2. 1. 2013 ani ke dni 20. 2. 2013 soupis všech jeho součástí, včetně příloh, s určením data, kdy byly do spisu vloženy, jak požaduje ust. § 17 odst. 1 správního řádu. Na chybějící spisový přehled upozorňovala žalobkyně již během řízení před orgánem I. stupně v podání ze dne 7. 1. 2013. Správní orgán se však námitkou v rozhodnutí ze dne 12. 12. 2013 nezabýval.

Rovněž se jevila důvodnou i námitka, že zdravotní stav pro účely řízení o příspěvku na mobilitu nemohl být posuzován ke dni 1. 10. 2012. Předně rozhodnutím Magistrátu města Brna ze dne 10. 2. 2011, č. j. MMB/0051087/2011 byly posuzované přiznány mimořádné výhody II. stupně ode dne 15. 12. 2010 do 1. 12. 2012, platnost lékařského posudku byla stanovena do dne 1. 12. 2012. Dále rozhodnutím Úřadu práce ČR – krajská pobočka v Brně ze dne 15. 3. 2012, č. j. MPSV-UP/657609/12/AIS-ZDP, sp. zn. SZ/274734/2012/AIS-ZDP byl přiznán žalobkyni příspěvek na mobilitu v měsíční výši 400 Kč za dobu od 1. 2. 2012 do 30. 11. 2012. Posouzení jejího zdravotního stavu ke dni 1. 10. 2012 je tak rozporné. Nutno zdůraznit, že na tuto skutečnost žalobkyně poukázala v podání ze dne 7. 1. 2013, k němuž připojila i kopii předmětného rozhodnutí, taktéž i v rámci odvolacího řízení a to ve vyjádření

k podkladům rozhodnutí a v návrhu na doplnění dokazování ze dne 5. 6. 2013. Postup správních orgánů je tak v rozporu s ust. § 38 odst. 8 zákona č. 329/2011 Sb.

Stejně tak se jeví důvodná námitka vůči posudku LPS OSSZ Brno-venkov o zdravotním stavu žalobkyně ze dne 5. 2. 2013, uplatněná v odvolání ze dne 1. 3. 2013 a námitka vůči posudku PK MPSV ze dne 24. 5. 2013 uplatněná v podání ze dne 5. 6. 2013 spočívající v tom, že se LPS OSSZ Brno-venkov i PK MPSV při posouzení jejího zdravotního stavu ke dni 1. 10. 2012 nevyjádřili důsledně zda došlo ke zlepšení jejího zdravotního stavu oproti předchozímu posouzení LPS MSSZ a v čem zlepšení mělo spočívat.

S návrhem žalobkyně na doplnění dokazování provedením nového sociálního šetření, a to v místě trvalého bydliště posuzované za účasti lékaře PK MPSV, vyslovil soud nesouhlas, ztotožnil se s vyjádřením žalovaného, které se opíralo o argumentaci uvedenou v obsahu posudků PK MPSV ČR v Brně ze dne 24. 5. a 24. 7. 2013. Lze však přisvědčit žalobkyni, že vyjádření žalovaného mělo být blíže specifikováno.

Optikou tohoto náhledu dospěl soud k závěru, že nebyl doposud řádně zjištěn skutkový stav věci, žalovaný i správní orgán I. stupně se dostatečně argumentačně nevypořádali s námitkami vznesenými v průběhu celého správního řízení, a to způsobem, jak uvedeno výše. Skutkový stav proto vyžaduje zásadní doplnění. Došlo i k porušení ust. § 68 odst. 3 správního řádu, žalovaný se kvalifikovaným způsobem nevypořádal s navrženými důkazy, takže napadené rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu I. stupně trpí vadou spočívající v nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů rozhodnutí. Krajský soud v Brně proto uzavírá, že na základě zjištěného pochybení shledal nesoulad rozhodnutí žalovaného i správního orgánu I. stupně s platnými právními předpisy a proto, pro vytčené vady řízení, rozhodnutí obou správních orgánů zrušil ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. a), b), c) a § 78 odst. 3 s.ř.s. Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, týkající se zjištěných vad, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci byla úspěšná, soud jí přiznal proto právo na náhradu nákladů řízení sestávající z odměny advokátce včetně hotových výdajů a to za 3 úkony právní služby po 1.000 Kč dle § 7 bod 3, § 9 odst. 2, § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., v platném znění, tj. převzetí a příprava zastoupení na základě smlouvy o poskytování právních služeb, sepis žaloby ze dne 29. 10. 2013, sepis stanoviska žalobkyně ze dne 5. 12. 2013 k vyjádření žalovaného ze dne 15. 11. 2013, dále 3x režijní paušál po 300 Kč dle § 13 odst. 1, 3 citované vyhlášky. Protože advokátka je plátcem DPH, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Celková částka odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů činí 4.719 Kč. Lhůtu pro uhrazení nákladů řízení stanovil soud na 30 dnů od právní moci rozsudku, neboť takovou lhůtu považoval za adekvátní dané věci, kdy finanční prostředky budou vyplaceny v souladu se zákonem o finanční kontrole.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 25. září 2014

JUDr. Eva Lukotková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová